

[Gert Petersen.]

eller det er vel stadig væk, spiller en meget stor rolle. De afgørende forhandlinger for Europas vedkommende er, så vidt jeg kan se det, ikke ført i Genève, men de er ført bag lukkede døre i Warszawapagten og inden for NATO. Forholdet er jo det, at amerikanerne og russerne nåede frem til et kompromis, som blev holdt fortroligt, et traktatudkast, og så går amerikanerne til NATO, og russerne går formodentlig — jeg ved det ikke — til Warszawapagtlandene, og så drøfter man kompromiset, udkastene, fællesudkastet, med sine pagtpartnere; her kan man komme i den situation, at det er lige ved at kænre, det undergår forandringer, og så skal man tilbage igen og mødes på ny og forhandle forfra. Jeg har det indtryk fra en række artikler, især i den vesttyske presse mens disse forhandlinger stod på, at man fra vesttysk side allerede dengang udtrykte megen skepsis både med hensyn til kontrolspørgsmålet, som også er berørt i bemærkningerne til forslaget til folketingsbeslutning her, og på andre områder.

Nu vel, man nåede frem til enighed både ved hjælp af dette hemmelige diplomati og senere ved hjælp af det åbne diplomati i Genève og i De Forenede Nationer, og nu ser vi alligevel, at Vesttyskland tøver med at underskrive. Også tidligere talere — jeg tror, det var den radikale ordfører — har beskæftiget sig med spørgsmålet. Jeg bliver nødt til at sige et par ord om det, fordi man må spørge sig — og det håber jeg ministeren vil komme ind på — hvorfor Vesttyskland udviser denne tøven. Man siger fra vesttysk side, at der er tale om en diskriminering. Der kan blive tale om en diskriminering, men Sverige har dog underskrevet, og Sverige har ikke accepteret tanken om diskriminering. Vesttyskland har tidligere, i 1954, lovet ikke at fremstille kernevåben på sit eget territorium eller at anvende kernevåben, så problemet skulle vel ikke være så stort for Vesttyskland, hvis dette løfte er afgivet i en oprigtig ånd. Spørgsmålet er, om man fra vesttysk side stadig håber på en overdragelse af kernevåben fra — USA kan det ikke være længere, men måske fra Frankrig, jeg ved det ikke. Under alle omstændigheder må denne vesttyske tøven skabe tvivl om ærligheden i den proklamerede atompolitik fra vesttysk side.

Et tredje punkt, som jeg må anholde, er dette med successionsprincippet. Hvis jeg må have lov til at citere, så citerer jeg fra ministerens fremsættelsestale, hvori det hedder:

„Spørgsmålet, om en eventuel europæisk forbundsstat vil kunne overtage de kernevåben, som en i forbundsstaten deltagende atommagt besidder, må afgøres ud fra de almindelige folkeretlige regler om succession.“

Det lyder jo meget fint og er noget, som man måske vil være tilbøjelig til at gå lidt hurtigt hen over. Jeg tror ikke, man skal gå hurtigt hen over det, for hvad er det for en forbundsstat, der kan være tale om i praksis her i Europa? Der er fællesmarkedet, som i sin egen præambel anfører, at man stræber efter en politisk union, altså en forbundsstat, og så er spørgsmålet: træder successionsprincippet eventuelt her i kraft, vil det sige, at en sådan forbundsstat, et fællesmarked, som bliver politisk, eventuelt kan eller skal arve kernevåben fra Frankrig-England — det må være det, der i praksis kan være tale om — for så vidt Frankrig-England går med til det? Så må det i hvert fald også inddrages i overvejelserne vedrørende dansk markedspolitik. Jeg har tidligere kritiseret, når man drøftede fællesmarkedet herhjemme, at man ikke også inddrog disse spørgsmål, som har været kendt i lang tid. Nu må man være nødt til at gøre det, når nu successionsspørgsmålet, det folkeretlige successionsprincip, er draget direkte ind i debatten.

Det fører mig frem til min konklusion, nemlig at traktaten ikke udelukker — jfr. dens artikel VII — at der arbejdes på skabelse af det, man har kaldt atomvåbenfri zoner. Artikel VII lyder:

„Intet i denne traktat berører nogen gruppe af staters ret til at afslutte regionale traktater med henblik på at skabe fuld sikkerhed for, at der ikke findes kernevåben på deres respektive territorier.“

Af mange grunde, men også med henblik på den fremtidige udvikling i Europa, vil det virke beroligende, hvis de nordiske lande nu tog skridt til at formalisere den bestående tilstand og udfærdige en konvention om Norden som atomfri zone. Det ville omgående bidrage til den afspænding, der har